

tades mes propies d'irracionals que de persones, la falta d'higiene tan particular com colectiva, l'estar condemnat a treballar en llocs sense ventilació suficient i a voltes en treballs que a mes de xuclarse la sanc de qui'ls fa, son mal retribuïts,—per ço no poden alimentarse com es degut,—l'ignorancia, la falta de sanatoris per evitar contagis a mes de vicis que corrompen, fa tot, que's siga menjalles de microbis, fa que tot junt siga causa d'aqueste mortandat, per malalties contagiosas, que esgarrifa.

Avui com avui, segons recenta estadistique, la tuberculosi sega a Espanya mes de 40,000 vides per any.

De preocuparse'ls governs am mides socials severes i am lleis encaminades per tots els medis a desminuir tan greu mal, no hi ha paç dupte que desminuiria, pro en molt, el nombre de morts assenyalat, car, la tuberculosi, segons se demostra en aquest congres de Çaragoça, i eminencies mediques confirmen, no es paç inevitable del tot ni en absolut invencible, i, una proba que clar'ho demostre, ne son eixos rescents datos estadístics que demostren lo que ha disminuït la mortandat, durant els últims vint anys, gracies als esforços de llurs governs, en les nacions que van a continuació:

A Alemanyia un 43 per 100; a Anglaterra un 23; a Viena un 55; a París un 22; i a Nova-York un 41.

Quins datos foren presentats per l'il·lustre fisiolog francès, Dr. Armaingaud a «l'Academie de Medicine» de París.

Per ço dic al principi, que deixant apart aqueix defecte o mania de discurssejar, son d'aplaudir actes com el portat a cap, a Çaragoça, pe'ls homens de ciencia i lo mes convenient fora, que per tots els medis possibles, se procuren lograr veurer convertides en lleis moltes de les conclusions formulades.

Al dar el Dr. Iranzo per acabada la tasque del congres, anunciá que'l procsim se faria a Barcelona l'any 1910, essentne presidit pe'l Dr. Rodriguez Mendez.

* * *

Mentres a Barcelona hi ha teatre que s'entreté en representar traduccions rancies i dolentas, lo mes dolent i lleuger d'altres paissos, am el pretest de que a Catalunya no hi han autors, a París i'n l'important teatre de L'Oeuvre, que dirigeig el conegut distingit artiste Mr. Lugne Poce s'hi anuncia pera'l

próxim vinent Desembre, l'estrena d'una traducció del celebrat drama d'En Ignasi Iglesias, «Els Vells.»

Mentres el teatre catalá es traduït i's representa, no sols a Madrid, sino a França, Estats Units, Anglaterra etc.

Mentres açi tenim autors de renom universal, que son gloria de l'escena catalana i que orgullosos n'estem de posseirlos.

Mentres els qui'ns mangoneigen en els teatres de a terra, deixant al olvit, per estrenar, al element, jove, quin, se veu preterit, anorreat en llurs justes aspiracions, matant en embrió, potser una esperansa, potser una realitat, venen empreses, com l'avans dita, no se si per ignorancia o mala intenció, pretenen fer creurer que a Catalunya no hi han autors i ofegan, esgrimint com a tota raó eixa ruhi arma, el teatre am mitjanies i dolent car, obres dolentes, mes que mitjanies, se representan, no solsament per escullirse a cegas entre lo que no te vida al estranger per lo anticuat i lleuger, sino també per lo mal traduïdes,—traducció de folletí,—i mes que malament barroerament quiscune d'elles.

Empresas que com aquestes, sota capa de catalá, tot ho fan i tot ho son menys lo que diuen fer i esser sols sembla llur missió, fomentar el mal gust entre'l públic, empro, en el pecat han de trovar la penitencia car, necessariament, aquest ha de deixar en blanc a teatres ònt tan sens mirament el serveixen, per anar a fruir en altres, quines empreses, mellor compenetrades de llur deber, posen obres qu'enlaineren l'esprit, que son ecsemples i que'ns fan gosar per sentiri bategar nostr'esser, boi fugint, com qui fuig de peste, d'aont posin obres que no van en lloc, a no ser a l'embrutiment directe del cervell i a l'ennegriment de l'ànime.

* * *

En ple imperi autòcrat i'n la vella i santa capital de Russia, Moscou, de poc s'hi publique un periodic fundat pe'ls vagabonds i gent de mal viurer,—detritus social,—pera la defensa de llurs interessos.

Dit set-manari que surt encabegat am el significatiu ttítol de «Periodic de'ls descamisats» vessa de noticies interessants pera la mena de gent de qui's diu representant, tenint, per aital motiu, molt d'ecsesit entre ses abonats.

Els carteristes i demés llarchs d'ungles que de l'engany i del robo viuen, hi publiquen amenes cro-